

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIII. évfolyam

Szobotica, VASÁRNAP 1922. október 22.

289. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délbán
TELEFON SZÁM: Híradóhivatal 2-58, Szerkesztőség 3-19

Előfizetési ár negyedévre 90 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utlica 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utlica 1 (Leibach-palota)

A gyűlölet kormánya

Olaszországban is odakonzolidálódtak már a viszonyok, hogy nincs más megoldás, a helyzetet csak úgy lehet megmenteni, ha a türelmetlenség és terror, a gyűlölet és a rombolás fiait, vagyis a fascistákat a kormány rudja mellé engedik. Odáig érkezett el a gyűző és diktáló, területben és gazdasági javakban meggyarapodott, a külpolitikában határozott sikereket arató Itália, hogy tulajdonul zilált, majdnem az anarkióval határos belső dolgait, egyre sírmasabbá váló portáját csakis a forradalmi reakció kezébe bízhatja. Ez a két, vagyis kézigránatot és tücszövát szorongat, az egyedüli erős kéz ma a kívülről szilárdnak látszó, belülről azonban annál kocsonyásabb összetételű Olaszországban. Nincsen tehát semmi csudálkozni való azon, hogy a megriadt, megfélemlített és a felelősség elől menekülni akaró kormány készséggel ragadja meg a keze ügyébe eső egyetlen erős kezét és megosztja vele a hatalmat.

Olaszország közvetlen szomszédai éppenséggel nem nézhetik közömbösen az itáliai eseményeket. A fascizmus ott — sőt mást is már — korántsem elméleti jelenség, a fascizmus komoly, realitás kormányzati programja keményedett és már eddig is, az utcáról, a pártköriktől gyakran beleavatkozott a gyakorlati belpolitikába, hogy a külpolitikáról ne is beszéljünk. Most aztán elkövetkezhetik, lehet, hogy talán már napok mulva a fascisták kormányralépése és ezáltal megkezdődik a fascista-programnak a miniszteri uton való érvényesítése. Nem nagyon valószínű, hogy a világraszóló, másutt is példát statuáló, művészien organizált, állandósított terror kormányrajutásakor mindjárt azzal kezd, hogy lemond, vagy legalább is hosszabb időre felfüggeszti programjának egyik legfontosabb és minden esetre legnépszerűbb pontját, vagyis az olasz lelkeknek azt a nem is nagyon titkos, sőt tulajdonlagosan hirdettet hisztériás vágyát: az olasz Adriát.

Az olasz Adriát úgy lehet néhány nap mulva nyitni és komoly kormányprogram lesz, D'Annunzio pedig ismét komoly és veszedelmes diktátor, a többség, a közvélemény és az uralkodó által elismert hatalmas tényező, utólag fényesen igazolt nemzeti hős, akiknek szavát ismét döntőnek fogják elismerni a külpolitika minden kérdésében, elsősorban természetesen az adriai problémában.

Az olasz fascisták kormánya

jutása tehát nagyon is közelről érint bennünket, mint az amugy is expanszív Olaszország közvetlen és leginkább exponált szomszédait. Az adriai kérdés nyit se mind a két állam, Olaszország és Jugoszlávia testén, félt, hogy a kurálása most még nehezebbé válik. A fascisták semmiesetre sem török majd magukat, hogy megakadályozzák a mérges kelevény elűzkösödését. Sőt: a súlyos probléma eddig már elintéztett részeit, a kölcsönös en-

gedékénység örvendetes, nehezen leszűretelt gyümölcsseit, vagyis a mostani félig-meddig türhető helyzetet is alaposan szétzórják, felbontják majd.

A közeli hetek, az eljövendő hónapok minden valószínűség szerint nemcsak Olaszország népének, de Jugoszlávia lakosságának is sok izgalmat fognak okozni. Ez a legkevesebb kellemetlenség, amit az olaszországi fascisták kormányrajutása jelent ebben a pillanatban.

Protics a magyarság választójogáért

— Éles támadás a jogfosztó titkos rendelet ellen —
„Aljasabb és örültebb rendeletet el sem lehet képzelni“

Az első válasz a Magyar Párt memorandumára

Egy hete annak, hogy a Magyar Párt vezetősége megküldötte az országos politikai pártoknak azt a memorandumot, melyben tiltakozott a választási jogfosztás ellen s megjelölte a törvényes jóváhagyási módját. Ezzel a memorandummal foglalkozik a Radikális csoportok számában Protics Sztóján, a nagyszólyai és nagykonopciói vezérpolitikus s példátlanul kemény hangon száll szembe az al a kormányzati módszerrel, mely a magyarságot megfosztotta választójogától. Ez a cikk azért is megbecsülendő, mert az első felelet a Magyar Párt memorandumára.

A cikk a következőképpen hangzik:

— En is megkaptam, mint ahogy klubjuk után a többi képviselő is a Magyar Párt vezetőségének memorandumát, amelyben a Magyar Párt kifejté, mennyire jogellenes, mennyire az alkotmányba ütköző: a választói névjegyzékről szóló törvény megváltoztatása. Kifejté a memorandum azt is, hogy hogyan lehetne most segíteni a már elkövetett jogtalanságok után, hogyan lehetne azoknak a polgároknak jogát megvédeni, akiket ezekkel a rendelkezésekkel jogfosztották tettek és kijátszottak.

Ez az előterjesztés rendkívül érdekes és sok tekintetben sajnálatos bizonyítékát mutatja annak, hogyan változtatják meg, helyesebben hogyan játsszák ki a törvényeket — a legmagasabb állami szervek!

Mindenek előtt a bizalmas rendelet!

A magas állami hatósági a törvények végrehajtása érdekében, adhat utasításokat a törvények keretei között alárendelt szerveinek, hogy azokat óvja az esetleges tévedésektől és az egyöntetű eljárás kedvéért — saját felelősségére. Ugyanúgy az állami és önkormányzati szervek,

amelyek felelősek működésükről a törvények és a bíróság előtt, követhetik ezeket az utasításokat — ismét a saját felelősségükre.

Egy dolog azonban nem lefűt, mert tilalmas, az, hogy ezek az utasítások bizalmasak, titkosak legyenek. Már maga az a tény, hogy bizalmasak és titkosak, gyanúsá teszi, diszkreditálja őket, mert megvonna tőlük azt a bizalmat, amelyet élvezniök kellene azoknak, akik kiadták, s azoknak, akiknek kiadták. Ezen kívül bizalmas és titkos jellegű megfosztja az állampolgárokat attól a joguktól, hogy jogaikat megvédhessék.

A választói névjegyzékről szóló törvény ez év július 20-án lépett életbe. Az ország lakóinak opciós joga két határidőben járt le. Az egyik, a fontosabb, január 26-án, a második július 26-án. Az ország lakosai nagy tömegének már január 26-án járt le az opciós joga, tehát még a választói névjegyzékről szóló törvény életbelépte előtt.

Minden komoly és becsületes ember és köztisztviselő előtt világos, hogy a gyakorlatban már mind a két határidő lejárt a törvény meghozatalakor. De

a belügyminisztérium elhatározta, hogy kijátssza a törvényt. Minthogy pedig a miniszter nem akarta közvetlenül magára vállalni a felelősséget, azt hitte, hogy a törvény kijátszásával járó felelősséget áthárítja a kabinet főnökére, ahogyan azt korábban megtette elődje, Pribeszevics Szvetozár a Herciginya Rudolínak kiadott bizalmas rendelet esetében. De még ez a kabinetfőnök sem merle ezt megtenni — nyíltan! Ezért választott a bizalmasság és titkosság útját!

Igy keletkezett ez a bizalmas rendelet a választói névjegyzékről szóló törvény kijátszására, amely elrendeli: hogy az állandó névjegyzékekbe fel kell venni mindazokat, akiknek a választói törvény 9. szakasza szerint választójoguk van, de nem kell felvenni a nemszlávokat, mert

opciójoguk csak — július 26-án jár le, vagyis a törvény életbe lépése után hatodik napon.

Már láttuk, hogy nem igaz az, hogy ez a határidő, július 26. (valamennyi opciójoggal bíró polgárra vonatkozik, hanem azoknak csak egy, kis részére, a nagy tömegét január 26-án lejárt. A gyakorlatban a második határidő is lejárt már akkor, mikor a hatóságok ténylegesen megkezdtek a törvény végrehajtását. Már mindenkinél lejárt az opciójoga akkor, mikor a kabinetfőnök ur bizalmas rendeletre a végrehajtó hatóságok kezébe jutott.

A választói névjegyzékről szóló törvény őszinte és becsületes értelmezése szerint ugyanez lenne az eset akkor is, ha az opciójog nem július 26-án, hanem augusztus vagy szeptember havában járt volna le. Az állandó névjegyzékek a képviselőválasztásokra készültek, amelyeket senki sem jósolhatott ősz előttre. Tehát

természetes és törvényszerű az lett volna, hogy felvegyék a névjegyzékbe mindazokat a polgárokat, akiknek a választás órájában választójoguk lesz!

Mint a Magyar Párt vezetősége kifejté, így magyarázta a dolgot Marin-Kovics miniszter is a demokrata klubban, mondván: a 9. szakaszt nem lehet úgy értelmezni, hogy a nemzeti kisebbségek tagjai ne véteszenek fel a névjegyzékbe?!

Hogy mennyire ostoba ez a bizalmas rendelet és a többi ez, mert úgy látszik, több is van, kiderül abból is, hogy elrendeli először, hogy mégis vegyék föl a névjegyzékbe azokat a nemszlávokat, akik állami és önkormányzati szolgálatban vannak, még ha magyarok vagy németek is, másodsorban azokat, akik — román nemzetiségűek!

Ennél aljasabb és örültebb rendeletet nehezen lehet elképzelni!

Véleményem szerint mindezeket a törvénytelenségeket és örülteégeket a legkönnyebben és leggyorsabban jóvá lehet tenni

egy új rendelettel, nyilvánossal és nyíltan, mely elrendeli, hogy hivatalból azonnal vegyék fel az állandó választói névjegyzékbe mindazokat a nemszláv polgárokat, akiknek a törvény szerint különben választójoguk van.

Ezt a módot azért ajánlom, mert, semmiféle törvényellenes és alkotmányellenes rendelet nem semmisítheti meg és nem csökkentheti a törvényes rendelkezéseket és a polgárok törvényes jogának kárára nem teremthet új jogot.

Azt tartom, hogy ezért nincs értelme új törvényes alapot teremteni, mint ahogy azt a Magyar Párt vezetősége javasolja.

A megújodott Topola

Egy délelőtt a jugoszláviai magyarság szigetén

Egy óra hosszat robobott velem a vonat a sokat emlegetett, újságoknak állandó témával szolgált Topola nagyközség felé. Utközben dobogó szízzel vártam a megérkezést. Kíváncsi voltam nagyon arra a helyre, ahol csak hetek óta állt helyre a jog-

Az állomás mögött kocsik várnak. Odalépek az egyikhez:

— Bevisz-e a községbe, bácsi? — Kérdem.

— Üljék fel az ur. — válaszolja minden fölösleges bőbeszédűség mellőzésekkel.

És megindul velem a tizperceg tartó utra. Topola főtere ugyanis nem tekszik közel az állomáshoz.

Az utvonalon végig szép, rendes, szimmetrikusan épült jómódu porták. Előttük asszonyok, gyerekek. Imakönyvvel a kezükben, rendes, tiszta ünneppluhájukban igyekeznek a templomtól felé. Ott gyülekeznek, ott tárgyalják le a történeteket, a szál-longó híreket. Ott a kaszinójuk.

Nagyban emeli a forgalmat vasárnap a hetipiac is. Árúrok tempóított zsvajva, valami különös morajt kölcsönöz e község háza előtti térre.

Jankalov, topolai főszolgabíró

rend és költözött vissza a lelkebe a nyugodt élet feltétele: a zavartalan, senki által nem zaklatott, csendes munka lehetőségére.

Mint minden más hasonló helyen, itt is, a megszokott állomás képe fogad. Csopordókba verődött gazdák, emberek, jó vágású, kedves, munkány-arcú magyarok. Vasárnap van.

A topolai templom

Délelőtt azután elpakolnak és dében zenező hangzik többfelől. Térzene benyomását kelti.

Topolának, mint járási székhelynek, az intelligenciája is elég szép számu.

Szép, szabályos utcák jellemzik s az évszázados, gondozott Zichy-park, amely most a község tulajdona, elsőrangú sétaterület szolgál. Csobogó szökőkutak, vízmedencék, jókarban levő padok töltik be. Még tenniszpálya is van itt.

Topola másik büszkesége Hadzsy Jánosnak, a topolai csodadoktor, a kerület volt országgyűlési képviselőjének a mellszobra, emlékeztetője a topolaiaknak, akik különböző Hadzsyra mindig szívesen emlékeznek.

Dr. Hadzsy nevét országsszerte ismerték s nem volt az a divatos professzor, akinek a rendelőjében többen fordultak volna meg, mit Hadzsy-éban. Külföldi betegek jártak Topolára.

A csodadorvos nevét és képességeit a fia dr. Hadzsy Jenő örökölte, aki most is Topolán folytat orvosi praxist.

Bármilyen érdekes és valódi magyar sajtóságokkal bíró hely is Topola, nevezetessége mégis csak izolált és máshol alig észlelt politikai és közigazgatási iuresa helyzetében kulminál.

Minden újságolvasó előtt ismeretes, hogy nemcsak a Magyar Párt megalakítását akadályozta meg folyton a helyi önkény, de ezenkívül is a legumorosabb, de amellett szomorú módon, minden elképzeltető eszközrel nyírhatták meg legelőmőbb állampolgári jogait.

Ismeretes, hogy előzetes cenzura állt fönn, zaklatás és mindenféle elképzelhető helyi hatósági vexatúra győttörte és keserítette a lakosság életét.

Két évi törbódás után Topolán ez megszűnt. Topola megújodott. Topolán új éra vette kezdetét.

Ez meglátszik az egész község hangulatán is. Különbözőképpen fel-

lemzőben beszéltek és ma már szálló anekdota lett belőle, derűsen emlegetik, hogy Topolán megszaporodtak a rendőrök. Markovics Nikola volt főbíró ugyanis öt rendőrt állandóan személyes szolgálatára használt föl. Ez volt az ő testőrsége. Hogy mi ellen védték, azt senki sem tudná megmondani. Még ő maga sem.

Az okosan megoldott tisztogatási munkával a topolaiak meg yannak

Dr. Frank Károly, ügyvéd

elégedve s meg van elégedve Topolával a vármegye, a kormány is, mert az új éra igazolása annak, hogy Topolán nem kell erőszak, nem kell terror ahhoz, hogy rend és nyugalom legyen.

A főbíró s a jegyző, mint a közigazgatási hatóságok vezetői jogtisztelők és gondolkodásukban felvilágosodott, széleslátókörü európreknek bizonyultak.

Hosszasan beszélgettem Jankalov Szlavkó főbíróval, aki kijelentette, hogy neki még most, mint új embernek, egyedül munkája a múlt hibáit, bűneit jóvátenni, a felzaklatott kedélyeket lecsillapítani.

— Ma csak egy feladatot ismerek, — mondotta. — Feladatni és rossz diómmá változtatni a közeliműt zaklatásait. Nagyon megszerettem az itteni népet. El sem tudom képzelni, hogy történhetek itt meg a múlt eseményei.

Barsy, topolai r. kath. plébános

Tésics Demeter főjegyző, aki Szivacsról került ide, úgy látszik, mint villámhárító kerül mindenhova, ahol józanságra és éles jogi disztinválási képességre van szükség. Nagyműveltségű, feltűnően szimpátiikus egyéniség. Ahogy beszél és nézeteit közli, eredeti kézgesztusaival a jogrend fanatikusanak, az alkotmányosság híróának bensőnását kelti. Mint jogász nem tagadja meg magát. Már a magyar érában járásbíró volt.

Ugy őt, mint a főbíró máris nagyon megszerette és becsülte a nép.

És ez Topolának a legfontosabb eseménye. Helyreállt a jogrend. Most már nyugodtan dolgozhatnak, válluk születtet, bátorságukkal belekapcsolódhatnak az életbe, a zavartalan munkába.

Topolán a kaszinóban, olvasókörökben, a gazdakörben, az embere-

ken meglátszik az idők változása. A legteljesebb társadalmi és nemzeti-ségi béke uralkodik mindenütt.

A bácskai magyarság, most joggal számíthat már dr. Decsy József, dr.

Dr. Rényi József

Rényi József, Mdk Aladár, Isaszegi-Tóth János, Bodrog Mór és Barsy római katolikus plébános és a többi topolainak tudására, agilitására és áldozatkészségére s számíthat arra is, hogy a változott idők szellemének és az igazságnak megfelelően Markovics főbíró áldozata a kiutasított Hoós Kázmér is visszatérhet.

Dr. Hadzsy János, a topolai csodadorvos szobra

Kulturális tekintetben Topola angy is régen túl van már azon, hogy falunak tartásák. Intelligenciája igazi intelligencia, amely komoly érdeklődéssel van minden szellemi mozgalom iránt. Valamikor mikor még Szubotican filharmonikus hangversenyek voltak, a topolaiak egész széksorokat foglaltak el a színházban s amellett, hogy Topolán önálló kulturélet is él, ma is a topolaiak közül kerül ki a legtekesebb publikum a szubotican — sajnos nagyon gyéren előforduló — hangversenyekhez, irodalmi és művésztelésekhez.

Lehetetlen a Topoláról szóló e rövid néhány sort befejezni anélkül, hogy meg ne emlékezzünk a topolai gazdákról és iparosokról. A topolai gazda nem járta meg Keszthelyt, Magyaróvárt, de mert szereti a földet, s mert munkás és szorgos, a jó topolai föld dusan terem a keze alatt.

Topola ipari tevékenysége pedig nemcsak helyi, hanem messze vidékek szükségletének kielégítésére dolgozik, amint hogy Topola nemcsak járási székhelye, hanem ipari és kereskedelmi központja a járásnak és a környékbeli magyart falvainak. Pácaérnak, Csantavérnek, Moravicsának, Peketehegynek, Kishegyesnek.

Most belátják majd ennek a nagy-szeri népek értékét és lehetőséget ayujtanak neki, hogy mint állampolgárok hasznos, aktív tagjai legyenek az államnak.

Tésics, jegyző

Diskurálnak, nevezélnék. Élvezik az elmúlt hét gazdasági munkája után a heti pihenőt.

Nagyon sokan szép, régmúlt idők-re emlékeztető zsinórosruhában. Külsejében is ragaszkodik nemzeti jellegéhez ez az igaz-vérig magyar nép.

Bodrog Mór, főgyógyász

Kicsit befelé néző szemmel néz, ameddig föl nem melegedik, óvatos és szükszavú. Bence reny, benne vibrál nyílt tekintetű szemében a fajnak minden értéke, intelligenciája és vesztellettét józan, éles észre.

szíkok, érdes izléstelenségek, hadonászó mozdulatok, rajtékos átkok, fényvető öklirázások, horpadt felek, villogó fegyverek, sikolyos vér-ésíkok, maszatos röhejek fádalmas tarkaságban kavarnak, bognak a mánk zilzavarában. Milyen felség, milyen fölösleges kérdés: testvéreke az emberek? A kis Radomir hamarosan észre fogja venni, hogy a jog, az igazság, a kötelesség nem minden embernél egyforma. Az egyik embernek több joga van, míg a másiknak semmi, az egyik gyereknek van iskolája, a másiknak nincsen, az egyiknek szabad az anyanyelvén beszélni, a másiknak nem szabad. Eszre fogja venni, hogy a testvériség fogalma csak a szavakban él. Krisztus is testvériségről beszélt, elváltak és gonoszok mégis százezreket kínoztak halálra az ő nevében, a francia forradalom is testvériséget írt a zászlajára, de azért népszerűvé tette a guillotine-t is. És hol van Hugo Victor »sainte fraternité de la France et de l'Allemagne«-ja, hová tündek Tolsztojt tanai az orosz kínzások között és ki szivelte meg Romain Rolland »Déclaration de l'indépendance de l'esprit« című megrázó, apostoli szövegét?

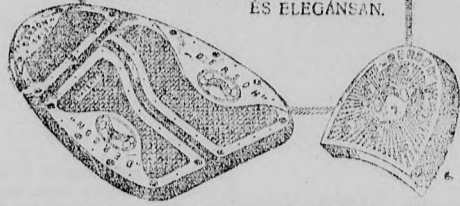
Ljudi su svi braća. A kis Dusan mosolyogni fog, ha visszaemlékszik erre a jámbor, iskolai jehmondatra,

mely a fogas fölött lógott. Az élet bizony röhögősen rácafolt erre a légiés, képzelgős mondásra. Balga és balog az, aki hisz benne. »Mi magunk« — ezt hallja maga körül és ezzel együtt azt is megtudja, hogy az emberek nem mind testvérek. Vannak, akiknek nem szabad azonos életkörülményeket adni, akiknek gúncot kell lábuk elé vetni, vannak, akiknek fenyegetés, goromba hang és keserű kenyér az osztályrészük. »Mi magunk, mi magunk« — hallja mindenütt és nemokára ő maga is megrészegedik a hatalom mákonyától és bosszankodik, hogy vannak eleven emberek, akik nem tartoznak a »mi magunk« magasabb gyűrűjébe s akik mindamellett — kellemetlen dolog — embert módon akarnak élni. A gyűrűn kívül nincsenek testvérek. Csak mostohák vannak megkitagadottak, elkülönítettek, akár csak a középkor belpöklösei.

Ljudi su svi braća... ezt a döbbenetes szép és egyszerű mondat nemcsak az iskola falára kellene írni. Be kellene írni a lelkekbe, a fiatalokba, a harcosokba, a durvátkba, az eltévelyedettekbe, a konkokba, a kegyetlenekbe, a kótyagosokba. Be kellene írni lágyan és hittel, szelídséggel és meggyőzéssel, szárazon és ezerszer a szeretet puha önjával: Ljudi su svi braća.

BERSON

GUMMISAROK
ES TALP
MEGÓVJA LÁBBELIJÉT TARTOSAN
ES ELEGÁNSAN.

Kapható minden jobb hórkereskedésben. Nagyban:
BERSON-KAUCSUK R. T. ZAGREB, WILSON-TRG 7

Optálók figyelmébe!

Eladó
404 magyar hold, cirka 1/2 szántó és rét, barna homoktalaj, 1/2 buckás fiatal erdő, legelő terület. A fele jelenleg hérben négy évre és pedig a szántó évi bére 235 mm. gabona, 12 mm. burgonya, 3 disznó, 4 székér takarmány és egyéb apró szolgáltatások. Az erdő legelő terület, melyen egy szélmalom van, nincs hérbé adva. 40 hold erdő terület pedig, szőlőtelepítésre van visszahagyva. Bérlet tárgyat nem képezi. Gazdasági épületek és cseléd-lakások. Ara az egész birtoknak 25 millió magyar korona. A birtok Pest-megyében van.

Eladó malom.
Baranyában napi 170 mm. őrlőképesseggel, teljesen modern berendezés, 4 szobával, azonnal átvehető. urilakás, öt magyar hold prima szántó, két magyar hold szőlő, felszereléssel, gyümölcsös, vasúttaloms, kütűnő buzatermő vidék, istálló, cseléd-lakások. Ara 25 millió magyar korona.

Eladó szőlő.
Pest-megyében 8 kat. hold prima szőlő, k. b. 800 db. gyümölcsös fa, 6 szobás urilakás, tűrdőszoba és mellékhelyiségek, 7 lőeres járatu nyersolajmotoros malom, bográr-, lakatos- és képjavitó-műhely, cselédlakás, fővonal mellett, vasúti állomás, lerakódóhely, 300 négyzetgöl disznó-hizlalda, 4 kar. istálló 5 lóra és 5 tehénre, 150 hektoliter hordó, prés, daráló, szibbi. Inarengedély, licenc átadatik Konzervgyár létesítésére alkalmas. Ara 1 millió dinár. Fele azonnal, fele meggyezés szerint fizetendő.

Több eladó birtok, ház, szőlő, malom, valamint birtokok állnak rendelkezésre. Bővebb felvilágosítást ad Decleva Endre, Pécs, Zsolnay Vilmos-utca 5. Ingatlanforgalmi-iroda. 7601

Ajánlunk raktárunkról:

- Molino alsónadrágokat I-a munkások számára.
 - Munkás zefir ingeket sötét és világos színben.
 - Fekete klott munkás ingeket.
 - Fehér férfi ingeket.
 - Női fehéreneműt.
 - Női ingeket kézzel himzett.
- Mindent a legolcsóbb áron, legjobb kivitelben és legjobb anyagból.

„ZE-HA“ hazai fehéreneművarroda
Ilica 19. ZAGREB Ilica 19. 7087

BUTOR-ÉS FURNIRGYÁR

TELEFON 50. APATIN TELEFON 50.

FÜRÉSZ- ÉS HÁMOZÓMŰ.

Készít mindennemű műbutort, irodai berendezést, könyha- és KERTIBUTORT, faszöget, vakfurnirt minden méretben, zárófákat, zárólemezeket, ládákat és dobozokat minden méretben.

KUBIKUS TALICSKÁK nagyban.
VILLAMOS LUXUSLÁMPA LERAKAT.

„MARGIT“
Bilderrahmen und Holzspielwaren Industrie
Képeret és Fajátékárugyár

Rudolf Izsák & Co. Sombor
Pariska ul. 12. Telefon 150.

„TVORBA“ „HORDÓK

A Zágreni Hordógyár r.-t. Zagreb vezérképviselője Vojvodina területére

Vladislav Zubković, Sombor
Telefon 3-30.

Filijala: Subotica, Paja Dobanovačkog 11. Tel.8-90.

Ajánlja különlegességi gyártmányait.

A legnagyobb hordógyár sör- és boroshordók, valamint ipari hordók számára.

Saját szabadalmazott gyári készítés. Saját hordó-fa termelés és gyártás. Saját tölgyfa-erdőségek.

7641

KAIN LAJOS

Az ország legnagyobb zongora és hangszer raktára. — Részletfizetési osztály.

A Vojvodina kereskedelme és ipara

IV. Bácska-Topola

Bodrog-féle gőztégla- és műserépgyár
Alapítástól 1883.

A Vojvodina egyik legrégebbi és legismertebb gőzerőre berendezett téglagyára. Közvetlen a vasút mentén fekszik. Gyárt: horgonyolt, lapos, hódifarkú cserépeket, közönséges és különféle préselt téglákat. Hét nagy körkemencével dolgozik, 5-6 millió téglát és cserépet termeléseire van berendezve. Állandóan 150 munkást foglalkoztat. Új gyártmányai különösen kedveltek és elterjedtek élénk piros színű és kitűnő minőségű miatt. Különleges piros agyagból készülnek, amilyen az egész Bácskában csak itt található.

Tölgyesi Lajos férfi-divat konfekció és őrli szabóság, Topola.
Alapítástól 1920.

Amerikai mintára berendezett üzlete és műhelye egész Topolán híres és ismert. A legkényesebb evőt is kielégíti pontos és lelkiismeretes munkájával. Ruhák a legutolsó angol divat szerint készülnek. Árai szolidak és munkái versenyképesek bármelyik nagy bácskai szabó-műhellyel.

Hajtmann István könyvnyomda és könyvkötészet, könyv- és papírkereskedés, Topola.
Alapítástól 1907.

Modernül berendezett könyvnyomda, új gépekkel és betűkkel felszerelve. A legrövidebb idő alatt bármely nagy munkát elvégez. Több mint egy évig itt nyomták az egyik topolai lapot. Könyvkötészet az egész környéken híres és munkái igen elterjedtek, annál is inkább, minthán 1922-ben új gépekkel lett felszerelve. A legkényesebb ízlést is kielégítik a **Hajtmann István** aranyozó-gépeivel készült munkák. A nyomda és a könyvkötészet egyre jobban fejlődik és a tulajdonos szakszerű vezetése alatt, aki a legképzettebb és leglelkiismeretesebb szakemberek egyike, mindig tökéletesebbet és újabbat produkál.

Üveges Péter szilgyártó és nyerges, Topola.

Alapítástól 1919.

A vojvodina szilgyártók és nyergesek között az első helyen áll **Üveges Péter** műhelye. A főrekvő és szorgalmas tulajdonos szakszerű vezetése folytán műhelyében a legeszközösebb löf felszerelésként a versenylovak és luxuslovak kényes, finom kidolgozása nyergéig minden kapható. Raktárában mindenféle nyerges és szilgyárszám megtalálható művészi és tartós kidolgozásban, míg árai a legszolidababak. Különösen megemlést érdemelnek luxuslovakhoz szükséges felszereléseit.

Polyák Kelemen és Fia kávéház és étterme, Topola.

Topola és környékének legnagyobb és legmodernebb kávéház-étterme. Konyhája messze földön híres és berendezése a legkényesebb izlésnek is megfelel. Borai elsőrangúak. Új, fővárosi mintára épült nagy tánctermében tartják Topola legelőkelőbb báljait. Helyiségeiben van a topolai urak kaszinó. Utazók, idegenek, ha Topolára jönnek, csak a Polyák-féle étterembe mennek étkezni.

Hónig-féle gőzmalom (Havas és Forgács).

A Vojvodina egyik legnagyobb magántulajdonban levő gőzmalma. Állandóan fejlődik, nagyobodik és jelenleg átalakítva és kibővítvé 400 métermázsza buza őrlésére van berendezve. Ugy a Bácskában, mint az egész országban igen jó hírnévnek örvend és produktumai mindenütt el vannak terjedve. Külföldről is rengeteg sok megrendelést kap, úgy hogy vetekedik az SHS királyság bármelyik nagy malomával.

Tóth, ikereskedelmi és áruforgalmi r.-t., Topola.

Alapítástól 1920.

Tóth János még 1905-ben alapította ezt a jövenű és szolidaritásról közismert céget, amelynek forgalma egyre jobban bővült, míg aztán 1920-ban részvénytársasággá átalakulva, **Róth Antal** vette át a cég vezetését, akinek szak tudása és tekintélye kereskedelmi körökben csak növelte a cég hírnevét. Az állomás mellett fekszik, nagy kiterjedésű telenél hatalmas raktára van épület- és tűzfából. A részvénytársaság 50 munkást és 14 tisztviselőt foglalkoztat. A telep egyedülálló az SHS királyságban, amennyiben minden munkánál haszonrészesedése és betétkintése van **Tóth János** vezérigazgató modern, szociális felfogású üzemeztetésébe. A »Bon« cserépgyárnak itt van az egyedüli vezérképviselete.

Guba József, Bácska egyik legrégebbi vaskereskedő cége és gépraktára.

A cég főnöke, **Guba József**, a maga szolidaritásával, üzleti leleményességével sokat tett a bácskai mezőgazdaság fejlesztésére, mert megkedvelte és rászoktatta a gazdákat a mezőgazdasági gépek használatára. Üzlete ma is egyike a legnagyobb hasonszakkamájú üzleteknek. Vaskereskedése valóságos árúhárszerű, ahol minden a szakmában előforduló tárgy beszerezhető. A cégek a bácskai határokon túl is jó hírneve van.

A műértő közönség fotografusa REMÉNYI Rudićeva-ül. 4.

(*) **I. M. Ovadla** beográdi ügyvéd, telefon 1548. Interveniál minden ügyben a hatóságoknál. Levelez szerbül, magyarul és németül. 3748

(*) **Dr. Schnur Gyula** fogorvos és fogtechnikai műtermét Vrsác, Wilsonova (Petöfi-ü.) utca 2. sz. alá helyezte át, a főposta közelében. 7364

(*) **Értesítés.** Dr. Herman Károly rendelése betegek részére Rudics-ü. 2. Telefon 734. Rendelés d. e. 8-11, d. u. 2-5-ig. Modernül felszerelt röntgenlaboratórium. Atvilágítások, felvételek, thérapia.

(*) **Roth Olga** kozmetikai intézetében Kr. Aleksandrova-utca 21. szám alatt, az Angol-Magyar Bank palotájában, félemeleten, modern szépségápolás, arcbőrhámlasztás, alkalmazhatóan hajszálak, pattanások, szemölcsök, szepők, májfoltok végleges eltávolítása. Kaphatók saját készítményű, kiváló hatású kenőcsök, pudrok, szőgyaszpanok, arcfehérítő és szepőkeményítő stb. 2804

PATRIA

szérumtermelő
intézet
Subotica

Szállít mindennemű
szérumot
és oltóanyagot.

Díjtalan körmegállapítás
és felvilágosítás.

7038

(*) **Dr. Kosztolányi Árpád** orvos rendel. Wilsonova-utca 34. szám alatt (1 polg.-iskola mellett) csecsemő- és gyermekbetegek délután 8-10-ig, bőr- és nemibetegeknek délután 3-6-ig. (Salvarsan-oltások vérbaajásoknak.) 0000

„GROZIT“
bőrfedéllemez

(*) **Dr. Wilhelm Adol** nyugalmazott közkórházi igazgató, lakik: I. Senve (Beim) ul. 20. sz., gyógyít bel- és szem-betegeket. Szemoperációkat is végez. 000

VESZÜNK

legmagasabb áron

7%-os államkölcsönt

4%-os Osztr. Magyar járadékot

Stanković i Drug

Kralj Aleksandrova ul. 8.

Subotica. :-: Telefon 480

Hasfűzőket

orvosi rendelésre, fűzőket, gyomorszerítőt, mell-tartót, halsz. ont. nékéllyel, b. sz. fűzőket gummival és ervegyesítőket (Grad-halter), lelegegységű h. vízfelben készit, usz. sz. tén tisztitást és javitást előford.

VIRÁG LEONTIN

Aleksandrova-utca 11 sz.

(*) **Dr. Vécsei Jenő** orvosi rendelése nemi betegek részére. Rendel. délelőtt 7-9-ig. Délután 2-től fél 4-ig és 5-7-ig. Lakás: Cyrill-metoda-tér 12. I. emelet, Vojnicki Piroška-féle ház.

!

PINTER FERENC
Szt. József gyógyszerüzára
Subotica Jelašićev-ül. 8.

Minden hölgynek fontos, hogy ruháit olcsó és divatosan készíttesse **Sztraka Mihály** női divatszalonjában, Subotica, I. Skotus Vitoria-utca 15. Posta mellett. 6386

„PHILATELIA“

BÉLYEGKERESKEDÉS SUBOTICA
SZÉCSI E.

Vessék használt jogszámv. bélyegeket. A forgalmi bélyegekből csak teljes sorokat kérek, vagy egyeket a 25 és 50 paras, valamint 1 dináros kivételével. Kijelölés aránylatot. 6385

Kérem. A subotikai zsidó népkönyh. vezetősege kéri azokat a tehetősebb családokat, akiknek módjukban áll, hogy a közeli hideg télre való tekintettel, a szegényeknek is juttassanak zöldséget és krumplit. Bármilyen kis adományt hálásan elfogadják. A népkönyh. vezetősége (Zrinjski trg).

Minden kereskedőt vállalt, hivatal, csereváltó érdeke, hogy bélyegzője, mely a levelezésben magát a céget képviseli, feltétlenül legyen, Legszébb kivételül, Hazta

BÉLYEGZŐK

készülnek minden nyelven prima anyagból

TENNER OPTIKUS

cégénél, Subotica Aleksandrova ul. 11. Vízvezetőre berendezett műhelye

Uj fűrésztelepünk Apatinban

üzemét megkezdte. Ajánlunk asztalosúrát és egyéb fűrészelt anyagot megrendelés szerinti méretekben.

Minden merendelést azonnal szállítunk

KISS PÁL és TÁRSAL, SOMBOR

Olcsó hét 22-30-ig

LÖVY FESTVÉREKNÉL a raktáron lévő összes cikkekben!

„GRAFIKA“ MŰINTÉZET R. T. NOVI SAD

RÉSZVÉNYTÖRZEMELÉS
1.250.000.— din.-ról 2.500.000.— din.-ra.

Jegyzési és befizetési felhívás.

A 1922. évi október hó 1-én megtartott rendkívüli közgyűlés határozata és az alapszabályok 6. pontjának értelmében a társaság alaptőkéje

1.250.000.— din.-ról 2.500.000.— din.-ra

emelt fel. Ezen III-ik kibocsátású új részvények száma 12500 darab 100—dinar névértékben.

Az eddigi részvényesek elővételei jogban részesülnek és pedig olyképen, hogy minden régi részvény után egy új részvenyt kapnak 100—dinarért és azonfelül 5—dinar kibocsátási költség lefizetése ellenében. Amennyiben a régi részvényesek elővételei jogukat nem gyakorolnak, a fennmaradt részvények a következő módon értékesíttetnek:

a) minden régi részvényes elővételei jogán felül jegyezhet az esetleg fennmaradt részvényekből darabonként 150—dinarért és ugyancsak 5—dinar kibocsátási költség lefizetése ellenében.

b) új részvényesek pedig 200—dinarért fizetnek darabonként. A névérték feletti összeg a tartalékalap javára lesz fordítva.

A jegyzési és befizetési határidő bezárólag az évi október 31.

Mindenon részvényesek, akik ezen időn belül részvényjegyzési jogukat nem gyakorolják, ezen időn túl jogukat elvesztik.

Az igazgatóság a fennmaradt részvények elosztási jogát magának tartja fenn. Mindazon összegeket, melyeket a részvényesek befizettek, de azokra már az új részvényekből nem jutott, ezévi november 30-áig kamatmentesen fizetjük vissza.

Az új részvények jegyzéséhez a régi részvények bemutatása szükséges (szelvényív nélkül), mely alkalommal ezek lebejegyeztetnek.

Ezen III. kibocsátású részvények a társaság üzleti évszámában 1923. január hó 1-től részesednek, de az 1922. évnév utolsó két hónapjára a második számú szelvény átadása ellenében 6% kamatot térítünk meg.

Jegyzési és befizetési helyek:

1. „Grafika“ műintézet R. T. Novi Sad.
2. Vojvodina Bank R. T. Novi Sad és összes fiókjai.
3. Szerb Bank R. T. Zagreb és összes fiókjai.
4. Adria Bank R. T. és összes fiókjai.

Kelt Novi Sadon, 1922. évi október hó 1-én.

AZ IGAZGATÓSÁG.

SZABAD VÁMRAKTÁR

Szuboticán

özv. Halbrohr Sándorné és Tsai szállítóknál.
Telefon: 10, vasuti kirendeltség 71, éjjeli szolgálat 570.

Tisztelettel értesítjük üzletfeleinket, hogy a beogradi vámigazgatóság 56985. sz. engedélye alapján a Budaličeva ulica 6 szám alatti raktárunkban el nem vámolt árukat beraktározhatunk.

Bővebb felvilágosításai szívesen szolgálunk.

Szíves pártfogást kér

teljes tisztelettel

özv. Halbrohr Sándorné
és Társai
szállítási és bizományi üzlete
Subotica.

KIZÁRÓLAG NAGYBAN! KIZÁRÓLAG NAGYBAN!

**TRIKOTÁRUK
BERLINI KENDŐK
HARISNYÁK és
ZSEBKENDŐK**

a „Britania“ Wioni Ernyőgyár

KIZARÓLAGOS KÉPV. ÉS LERAKATA

HIRSCHFELD BÉLA NOVISAD

Örmény (Jermenska) ul. 3.

Telefon 402.

Viseljé
sok előnye
n i o i i
PALMA

Kaucsuk cipő-
sarkoté, cipő-
talpat

„IRIS“ EEM és PLÉNÁRI IPAR
Ing. Faith Ferenc, Novisad

készít elsöranu kivitelben:

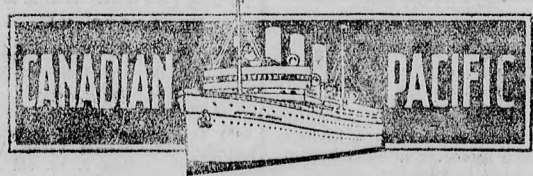
SZŐKÁLYHÁKAT fa és szénfűtésre, lemezköpennyel, schamottebetéttel
FÜRDŐKÁLYHÁKAT chamottebetéttel, fa és széntűzelésre, fehérre fényezve
FÜRDŐKÁDÁKAT horgonylemezből. **GÖMBÖLYŰ LEMEZHÁLYHÁKAT**
főzőkarikával, egyeses fűstesöveket az összes méretekben, francia könyökö-
ket, süthet, kéményajtókat, kéménytoldozókat fekete vagy horgonyzott lemez-
ből (szélkakas), vízvedreket horgonyzott lemezből. **FELVONÓSERLEGEKET**
az összes méretekben. **HORGANYGOMBOKAT, HORGANYOSZLOP-
DISZEKET, HORGANYRÁCSRŐZSÁKAT.** Vasalásokat kárpitosok részére.
Különböző egyeses és gömbölyített parkányokat.
LEMEZSINDELYEKET kupolafedéshez.

Építészek és építők figyelmébe!

Villanyerőre berendezett asztalos telep.

Az egész ország területére legújtanosabb árban készítünk meg-
rendelések után, rajzok szerint, épület, portál, üzletberendezé-
seket, parkettázást és búturokat legmodernebb kivitelben. —
Árajánlatokat leggyorsabban eszkézzünk.

SZENTI ÉS VIRÁGH CÉG, SUBOTICA.
BENE SUDAREVIĆ ULICA

A világ legnagyobb szállítási vállalata
EURÓPA

CANADA AMERIKA

CSAK NÉGY NAPIG A TENGEREN.
Leggyorsabb és legjobb összeköttetés Hamburgon, Antwerpenen és Ghebrouten át a híres
kettős csavart „EMPRESS“ gyors hajókkal, amelyek a merséket mindenütt mellett is a legna-
gyobb kényelemmel vannak berendezve: indulás minden héten. Indulás: menedjára, utlevél-
letöltés, podgyásra, Canadába és az Egyesült Államokba a való beutazási engedélyre min-
denütt levélgyorsítással szolgálnak.

CANADIAN PACIFIC ÜGYNÖKSÉGE
ZAGRAB, JURISIČEVA UL. 30.

ALMA
Elsörendű egészséges
Stéer alma nagyban és
kicsinyben olcsón kapható
Weisz József
délgyümölcs kereskedő-
né: RUDIČEVA UL. 1.

KÉT UTAZÓ.
Keresek elsörendű utazókat, akik hitván referen-
ciákkal rendelkeznek és a szerb-horvát, német és
magyar nyelvet szótan és írásban tökéletesen bírják.
Részletes ajánlatokat írásban kérek az alábbi címe:
WEINMANN MÓR
örv. bej. bizományi és ügynökségi iroda
7603
Subotica, I. Strossmajerova ul. 22.

Uj áru, uj árak!

Hihetetlenül olcsón szerezhetheti be selyem és szövet szükségletét!

Telefon 2325. I. JOSIF KARIJO, BEOGRAD Knez Mihajlova 33.

Selyem osztály:

Krep de chine	100 centiméter széles méterje	120.—D
Dessin-tüll	100 " " "	75.—D
Marokpuen selyem	100 " " "	195.—D
Krep satin	100 " " "	190.—D
Valódi krep georgette	100 " " "	110.—D
Krep-voal	100 " " "	95.—D
Krep madlen	100 " " "	185.—D
Fekete taft	100 " " "	120.—D
Orleansiselyem krep	100 " " "	75.—D
Selyem serzs	100 " " "	85.—D

Szenzációs ujdonság tarka fulardokban satin 100 cm. széles méterje 60.— dinár, a legmodernebb színekben pompadur és dekadens garnitúrákra. Legutolsó párisi ujdonság selyem charmöz legujabb színekben, selyem garnitúrákra toalettekhez, valamint rengeteg választék egyéb selymekben is, charmöz, kroki és egyéb divatszínekben.

Szövet osztály:

Valódi francia „Szarvasbőr” tiszta gyapju Gabardin	140 cm. széles	195.—D
Tiszta gyapju Gabardin	130 " "	85.—D
" " " " " "	130 " "	120.—D
Kabát szövet Karakin	140 " "	210.—D
Tiszta gyapju Gabardin	140 " "	160.—D
" " " " " "	140 " "	200.—D
Nagyon nehéz áru kosztümhöz és kabátokoz		
Tiszta gyapju serzs szövet	80 " "	42.—D
" " " " " "	120 " "	85.—D
" " " " " "	130 " "	98.—D
" " " " " "	130 " "	120.—D
" " " " " "	130 " "	130.—D

Valamint óriási választék női- és férfiruha szövetekben, köpeny és kosztüm szövetekben.

Nagyban. Az angro-osztályban külön árak. Kicsinyben.

„JE-KA” TEA

a legjobb,
legfinomabb,
legolcsóbb.

Kérjen mindenütt „JE-KA” teát!

A legfinomabb

„JE-KA”

csokoládét és csokoládékülönlegességeket gyártja csakis a

Confiserie „JE-KA” Zagreb
csokoládé-
és csokoládékülönlegességek gyára.

Kérjen mindenütt „JE-KA” deszet!

Hengerszékek, tarárok, gabona-
hámozógépek, malomkövek, trans-
missió-tengelyek, gyűrűskesésű
csapágyak, svájci szitaselyem,
kenderheveder, felvonóserlegek,
szívógáz- és

benzinmotorok,

esztergapadok, gyors- és kovácsfurógépek.

fúvók, tábori tűzhelyek, mindennemű kéziszerszámok KAPHATOK

Erdős Henrik és Társa
cégnél NOVISAD.

Aksentijević és Fixmann

hirlapterjesztő és hirdetővállalat
BEOGRAD, Kralja Milana ul. 44.
Folyószámla a Prágai hitelbank beográdi fiókjánál.
Telefonszám 2222. — Postafiók 176. sz.

Az összes beogradi lapok képviselői.
Az összes bánáti, bácskai, ószerbiai és
horvát lapok képviselői. Összeköttetés
a nevesebb külföldi sajtóvállalatokkal

A „Bácsmegyei Napló”

beogradi főmegbízottjai.
Vállalnak mindennemű hirdetések
közlését eredeti kiadóhivatali áron.
Csoporthirdetéseknél még ebből is
engedmény. Szempontjaink a hirdetőik
érdeke és ezért ajánlunk megfelelő
publicitással rendelkező lapot, meg-
felelő helyen megjelenőt és megfelelő
irányut. Levelezés szerb, horvát magyar,
német angol, olasz és francia nyelven.

Kérjen részletes árajánlatot

5957

Hangszeripar

Machnitz S. Subotica
Ivana Antunovića ul. Reichl pafeta mellett.

Az iskolai idényre

felhívom a t. szülők figyelmét
elszűrendű külföldi gyártmányú
VONÓ és fúvó hangszerekre
javítások szakemberrel eszközölhetők!

5718

NŐI KÖPENYSZÖVETEK legnagyobb választékban csak
LÓWY TESTVÉREK divatruházában kaphatók Subotica. (Főtér.)

Saját készítményü

női kötött kabát

női kötött ruha

leánygarnitúrák

leányruhák

svetterek, sáak

sapkák stb.

Gyapjufonál

eladás!

Üzlet: Pašičeva-utca 8.

Üzem: Pašičeva-utca 10.

Gőzfürdő mellett.

Eladás:

Nagyban! Kicsinyben!

Különleges kötött-szövött árak raktáron!

BECK JENŐ

kötszővő üzeme Subotica, Pašičeva-ul.

HAJÓS LAJOS**VILLAMOSSZERELÉSI ANYAGOK ÉS KÉSZÜLÉKEK GYÁRA ÉS RAKTÁRA NOVI-SADON,**KRALJA ALEXANDRA-ULICA 17. SZ.
SÜRGÖNYCÍM: „RELAIS“ NOVI-SAD.
TELEFON SZÁM 48.**VEZÉRKÉPVISELETEK:**

Dr. Siegfried Guggenheimer Nürnberg, mérőműszerek és tachométerek gyára, Hajós és Szántó elektromosgyártó Budapest villamosszerelési anyagok és készülékek gyára, Koch & Sterzel Dresden transzformátorok gyára, Franz Kostorz Gommern szén és fémkefék gyára, Körting & Mathiesen Leipzig forgó váltóáramú árammérők és kandemlámpák gyára, Schott & Genossen Jena, „Stia“ árammérők gyára.

GANZ-MOTOR ÉS DINAMÓK BIZOMÁNYI RAKTÁRA

RAKTÁRRÓL SZÁLLIT:

mindenféle szerelési anyagokat és készülékeket, izzólámpákat, csupasz és szigetelt vezetékeket, szigetelő csöveket, valamint tartozékait, porcellán árukat, dynamókat, motorokat, műszereket, számlálókat, magasfeszültségű készülékeket, végül az összes gyengeáramú cikkeket.

Árajánlattal és mintával készséggel szolgál.

ELADÓ**SZESZFŐZDEBERENDEZÉS**

gőzgéppel, réz főzőkészülékkel, maliganggal, stb. és 1389 hl. kádak.

Cím: Patria Serumintézet Subotica.

Telefon 60.

Keszler Péternád- és kosárúgyár
Apatin.

Kerti bútorok, kosarak, gyermekkocsik és nád bútorkészletek.

Szállítás az ország minden részébe és a külföldre is.

UTLEVÉL VIZUM.

A Vojvodinai lakosság figyelmébe!

Mindenki saját érdekében utlevélt vizumoztatás végett ajánlott levélben az illető konzulatus megjelölésével küldje be, amelyet még aznap a vizumdíj és 30 dinár utánjárás költség hozzászámításával utánvét mellett visszaszármatatunk. 7649

Tisztelettel

A. Altarac i N. Benkassa

Felvilágosítás válaszbélyeg ellen ingyen.

Beograd, Vasina 8.

Berkes F. Béla

könyvkötő

KÜLÖNLEGES
DISZMUNKÁK
VÁLLALATASubotica
barátok temploma mellett
Készít
minden szakmába vágó
munkát mérsékelt árak
mellett.

Helyi ügynököt

a bor- és pálinka szak-
mához keresek, kinek az
itteni korszmárosok és
italmérők körében ismer-
ettsége van.

SCHWARTZ

Senčanski put 17.

140 dinárért és feljebb 140
Velour-kalapok

minden formában kaphatók

„Duci bácsi“ fiánál (Roth Ferenc)

Subotica, Jelašičeva ulica 8. szám (Zimányi cukrász mellett).

Férfi és női kalapok átalakítása és új anyagból való készítése legolcsóbb árban.

SPITZER GY.VILLANY-VEZETÉK
SZERELŐ ÉS LAKATOS
Vilsonova ul. 23.
(Plošćina, Jugobank mellett)Elvállal mindenféle szale-
mába végőszereléseket, épület
lakatos munkákat
és javításokat.Költségvetéssel bárkinek
díjtalanul szolgál. Vidéki
munkát vállal. 7453Értesítem a tisztelt ve-
vőimet, hogy

ecetgyáramat

I. Vojnovičeva ul. 5. alá
(Pestköz, a városi bér-
palotával szemben) he-
yeztem át.Ugyanott paprikának
való hordók olcsó árban
kaphatók.

Kemény ecetgyáros

Kézzel csomózott smyrna szőnyegeket

készít

Gyapjuipar r. t. Veliki Bescskeres, (Guttman gyártelep.)

REICH VILMOS

FAKERESKEDŐ
VELIKI KIKINDÁN
KORNIS ZSIGMOND és MÁRTON aradi cég
juggoslavai képviselete.

Ajánl prompt szállítást a legkisebb napi árak mellett

prima tüzfát

prima berzovai-lalasinai darabos meszet, prima zsilvölgyi kőszent, prima búkkhasitványt és romániai kőrősrőköket bogzárak részére, územet- és vízmenteladók részére.

TELEFON 79.

VEDOMIN

OROSZ TÁPKÉSZÍTMÉNY.

(Engedélyezve és szabadalmazva az S. H. S. királyi udvarban és külföldön) kitűnő erősítő és gyógyító szer gyenge szervezetűeknek. Vedomin-Emulzió ajánlatos tüdőbetegségeknek, különösen tuberkulózisnak. Azonnal és biztos hatás. Vedomin-Pép kitűnő tápanyag gyermekeknek, vészhelyen és skrofulózus gyermekeknek. Utóéletre, ahol gyors javulásra van szükség. Vedomin-készítmények a legelső orvosok által kipróbálva és ajánva. Számtalan elismerő levél egyetemi tanároktól és gyakorló orvosoktól.

„Vedomin”-teladnak a következő gyógyszertárak:

- Suboticán „Sokol”
- Somborban „Samka Vaid”
- Vel-Bekereken „Korona”
- Novi Sadon „Dusan Lina”
- Vršacban „Jozip Hercog”
- Belackvában „Josip Halmold”
- Sentán „Hassier Đurđovanski”
- Novi Vrbasban „Edmund Cipraj”

„Vedomin” készítmények vajvodnai képviselője:

Subotica, Madarska n. 15. — Stavrović.

Megrendelhető Vedomin-laboratóriumnál közvetlenül:
Beograd, Gjurjevo brdo.

Hol lehet legolcsóbban vásárolni? HÁZTARTÁSI CIKKEKET NAGY JÓZSEF

kéfe, moszó, kosár és háztartási cikkek kereskedésében, Strossmajerova ul. (Huspiacz.) 7.
DUS RAKTÁR:

Konyhafelszerelések, zománczott főzőedények, paradicsom- és LISZTESZTAK, konyhamérlegek, berndorf alumínium edények, alpaca evőeszközök, ruhakosár, kupé- és utazókiosarak, kertibútorok vesszőből, kókusz és gyékény lábtörők, fűkosarak, széntartók és mézárasszatvörök stb.

Ismét érkeztek boroshordók

ujak, különféle nagyságban kaphatók, literenként 4-5 koronaért, amig a készlet tart.
Augsburger Imre Subotica 7575
Ciril I Meled trg 7. (Csirke-piac, sarok.)

Finom gyapju szövetek

Télikabátok, ulsterek és női palettóknak való, gyári áron olcsón eladó.
Vizsentelárusítóknak árengedmény.
I. kör Bogovičeva- (volt Kinizsi) utca 12.

Rejtvény.

A múlt számunkban közölt rejtvény helyes megfejtése:

Balkán államok

Helyesen tejtették meg 42-en. Könyvjutalmat nyertek: 1. Kellert Istvan Subotica, 2. Gombos Endre Subotica, 3. Szepessy Vera Topola, 4. Márkus Paula Novisad, 5. Hajdu Edit Nis, 6. Sugar Bandika Subotica, 7. Pataki Sándor, 8. Kohn Margitka.

A helyesen megfejtők között érdekes könyveket sorolunk ki.

Fontos kereskedőknek és magánosoknak

A „TRANSPORT” r.-t. Manojlović-utca 1. tudatja velünk, hogy hetenként kétszer és pedig hétfőn és csütörtökön gyűjtővagont indít Budapestre

minden kedden és pénteken pedig Budapestről vissza Suboticára,

amely gyűjtővagonyokban mindennemű új, avagy régi árukna, butoroknak és egyéb értékeknek továbbítását elvállalja, melyeknek a rendelési helyre való szállítására csak néhány napot veszté igénybe.

Kérlek a t. közönség, szükség esetén a 8-36. telefonszámot felhívni, mely esetben a cég a továbbítani óhajtott árukat saját kecsijval elhozza, valamint a vám- és vasúti kezelésről is maga gondoskodik úgy, hogy a megbízónak csak a küldemény pontos rendelését kell a társasággal közölnie, amely a szállítmányok kifogástalan lebonyolításáért felelősséget vállal.

Legjutányosabb díjszabás és pontos kiszolgálás.

Wienbe, valamint távolabbi relációkba szállítandó küldeményeket is továbbítjuk a fentjelzett gyűjtőforgalomban, melyeket néhány nap alatt Budapestre állítunk, ahonnan a továbbszállítás az Ausztriába és Németországba hetenként háromszor közlekedő gyűjtőforgalmunk révén szintén a legrovidebb idő alatt eszközöltetik.

SPITZER J. SZOBAFESTŐ és MÁZOLÓ SUBOTICA

C193 Strossmajerova-u.8

PÁRISI

7506

LEGUJABB MODELLEK
TOILLETTEK
PALETÓK
SZŐRMEKABATOK
Holzer
divatáruházában
BUDAPEST, IV Kossuth Lajos-u. 9.

SHS. kir. löpor áruda.

VADÁSZATI és SPORT

SPECIALIS SZAKÜZLET

Nagy raktár:

Vadászfegyverekben vadászlőszerelésekben, vadászfelszerelések, football, tenisz, atletikai

cikkekben, komplett felszerelések. Rendőrségi felszerelések. Tűzijátékok.

BATA V. FIA

Nagyban. Subotica Kicsinyben.
Kraja Aleksandrova utca 7.
Tessék árjegyzéket kérni!

5099

Ajánlunk legjutányosabb árban

helybeli telepünkről száraz, aprított, valamint

I-a búkkhasab tüzfát,

kokszt, faszenet, nagyban és kicsinyben, kívánatra házhoz szállítva, valamint épületfát, deszkat, léccet minden méretben, kicsinyben, waggontételben azonnali szállítással

Commercia D. D. fatelepei:

Szegedinski put — Telephon 4.
Antunović utca — Telephon 4-17.

Angol úr

angol nyelvből tanítást ad. Bővebbet „PALLAS” hirdető iratában, Jelacičeva-utca 3.

PEČERIC DANIEL

divat- és kézműáruházában

leszállított árak
női- és férfi divatszövetekben és az összes többi cikkben.

Elsőrendű szlavoniai fehér köris- és tölgyfából. Mindennemű épület- és butoranyag.

PROMETNO D. D.
za hranu, materijala za gorivo i gradjevine

Erdéyi asztalosáru
Békebeli asphalt minden mennyiségben kapható.

50 HP. „Lanz“ Mannheim
**félstabil
gőzgép**

rögtön eladó. Ugyanott egy modern dupla 700-800 m/m. hosszú rovátkolt **hengerszék** megvételre kerestetik. „Grosjean“ Gőzmalom Pančevo.

Keresünk egy erőlyes és szakképzett **pályafelügyelőt.**

Ajánlatok fizetés: igények megjelölésével a Novisad Villamosági Részvénytársaság Üzletvezetőiéhez intézendők. 7613

**Kölcsönponyvák,
zsák**

ponyva, zsinag és kötélárúk **kárpitos felszerelési cikkek** jutányosan beszerezhetők

Rein Izsó Sombor,
Weidinger-palota. Telefon szám 133.

Kérjen árjegyzéket.

Garantált és szakemberek által kipróbált

40%

fűtanyagmegtakarítás, szabadalmazott és bármely kályhához, sparherához alkalmazható

STEDISA
készülékkel.

Központi iroda Novisad, Kralja Petra ul. 11. Képviseletük kerestetik.

Már sokat halottam dicsérni azt a mese jó szilvriumot, amelyeket szerbiai szilvből főznek

**Velikibecskereken
KOHN IGNÁC**

cognac, törköly és szilvriumfőzdejében. Rendeltem is belőle és azóta törzsvendegeim kívánságára csak ezzel kedveskedek.

Kérjen mintát és árajánlatot.

Zsák!

Ponyva!

Zsinag!

SCHIFF ABRAHÁM

zsák, ponyva- és zsinag nagykereskedő és kölcsönző intézet

NOVISAD, FUTAKI-UTCA 26.
Telefon. 403. Fiókok: Beograd—Bécs—Budapest.

Uj és használt jutazsákok minden méretben. — Szalmazsákok nagyban: Len- és kenderzsákok. — Uj és használt vízmentes ponyvák vagon, kocsi- és cséplőgéphez. Ponyvaszövetek. Jutabesszások. Kender- és lentiákok. Kenderzsinagok, minden vastagságban. Cérnák. Kéve- és szőlőkötők. Malom- és kárpitos hevederek. Lopokróc- és takarók. Vízmentes munkásöltönyök és köpenyek. Halók- és halászati cikkek. Kötélárúk minden minőségben. Papírzsinegek. Kérjen árajánlatot. 7654

KALORIA

TÜZELŐANYAGKERESKEDÉS

Telefon 512 **SUBOTICA** Telefon 512
SENČANSKI PUT 13.

Száraz aprított bükk tűzifa, netto métermázsánként 196 korona.

Kívánságra házhoz szállítva.

Idegének találkozó helye!

LANDOVICS

volt

„BAČKA“ VENDÉGLŐJE,

ahol jó és izletes ebédet kaphat 8-50 din.-ért. Zóna 2 dinár. Egyszer egy héten malacpecsenye. 6314

Veszek

minden mennyiségben használt

Jugoszláv postabélyeget

fizetnek 5, 15, 60, 75 parás 4-, 8-, 20- 30- dinárért 25%-ot, 10, 20, 1-, 2-, 5-, 10- dinárért 15%-ot 100 drb 25 parásért 1- D-: és 100 drb 50 parásért 50 parás Deutsch Károly tükörgyáros Stara Hanjka.

Dr. med. BURGHARDT IMRE

2 hónapi, a négyógyászat és a Röntgenológia terén töltött tanulmányjáról hazatért és orvosi működését ismét megkezdte.

Röntgen.-intézet

VRŠAC (Bánát)
Lenon-utca 2.

Hivatalnok

esetleg kezdő, helybeli részvénytársaságnál felvétetik. Részletes ajánlatokat „Nyelvtudás“ jelige alatt a kiadóhivatal továbbít. 7682

LESZÁLLÍTOTT ÁRAK!

A raktáron lévő kész kalapokból, ugyszintén a modelkalapokból **20 százalék engedmény az előirt árákból.**

HEIDUSKA MARISKA
női kalapterme Subotica.

**UJONNAN MEGNILT
BŐRNAGYKERESKEDÉS**

Jakob Deutsch & Comp.

ZAGREB, Martičeva ul. 10. (a Jurišičeva ul. folytatása) — Telefon 3—63.

Ajánlják a legszolidabb kiszolgálás mellett dusan felszerelt különféle bel- és külföldi **készbőr**-raktárakat. Vesznek és legjobb árat fizetnek minden mennyiségű nyersbőrért.

Nizza

**szappanok
a legjobbak.**

Vendéglősök és korcsmárosok!

Királyhalmi urasági tavalyi és idei termései **édeskés fajborok nagyobb mennyiségben kaphatók.**

SCHVARCZ, SUBOTICA

Senčanski put. 17.

Vadászok! Régi hírneves puska- és fegyverek, vadászati cikkek és töltények legolcsóbb árban kaphatók. — S. M. S. lőporáruda, Haas Károly utóda Paja Kulundžičeva ul. 11. Villanyerő berendezett első subotical tanult puska- és fegyver 7608 **NAGY JAVITÓMŰHELY.**

HALLÓ!

ITT AZ OLCÓSÁGI MULLÁMI!

HALLÓ!

MINDEN SZŐRMEÁRU 20%-al OLCSÓBB LETT

GOLDSTEIN ANTAL SZÜCS- ÉS SZŐRMEÁRUHÁZÁBAN SUBOTICA.

STROSMAYEROVA UL. 5. HUSPAC. — TISZTVISELŐKNEK 30% ENGEDMÉNY.

Keresse fel Suboticán sa-
ját érdekében Amerikához
címezett levegőpostát. Igazán
olcsó éltap árán mellett
meggyőződik arról, hogy
polgári könyvham igényei-
nek megfelelnek. Villásreg-
gell (zona) 2 dinár. Pon-
tos felszolgálás. Különböző
hideg italok. Kérthelyiség.
Esetként elsőrendű tam-
burazene-karszórakoztatja a
közönséget. Tisztelettel
FUTOSEVIC M.
vendéglős. Pašičeva u. 11
Gőzfűrészel szemben.
Ügyeljen a címre.

MakkErdő és Tsai
fa- és játékarugyár
STARAKANIZSÁN.
Készít mindenféle fa-
és esztorgályos-man-
kát. : Játék-árúkat.
Híntalovakat tömören
Cyermektől-kocsikat.
Képektereket. : Ház-
tartási és konyhafel-
szerelési tárgyakat.
Marásonyi Játékújdonosság!!!
Nagybani eladás!

Fa-
és játékarugyár
Braća Spitzer
Subotica
Gráfr mindenemű játé-
árúkat, szerviz
tálcákat
háztartási
cikkek
Elvállal mindenemű
faáru készítését.
Szállítás
csak nagyban.

GESZTENYE,
tüzifa, faszén,
burgonya
olcsón kapható. Kérjen
távirati ajánlatot!
TOMO HAJDINOVIC
KUTINA
(Horvátország)

Szállítóközönség figyelmébe!
Kartellen kívül szállít
minden árut
Biermann Béla szállító.

Fodrászok
legolcsóbb bevásárlási forrás
KAICS PÉTER
fodrászati cikkek és illatszerek nagy
raktára
Subotica, Rudičeva ul. — Telefon 147.

Legújabb divat
szerint készítenek
felöltöket és
öltönyöket stb.
a legszebb kivitelben,
a legjutányosabb
árban :
Müller és Turi
uriszabók
Subotica, Črnočica u. 2
(Szerb templom mellett
(Manolovic ház.)

Valdói linooleum
SZÖNYEG
továbbá férfi- és női
kabát-öltöny és köpeny-
szövetek legolcsóbb ver-
seny árban
STRASSERNÉL
Visonova ulica 46, a
vált tanítónő képezde át-
ellenében szerezhetők be.

Szücsmunkák
férfi- és női szőrmegál-
lérok, mindenféle belések
38 év óta fennálló elis-
mert jóműhelyben a leg-
jutányosabban készülnek.
Fártfogást kér
Spitzer József
szücsmeister VI. Vuko-
vičeva ulica 18. szám. Do-
hány fakereskedő mellett
levő utca.

**Őszi-
fajalma**
vagon tételekben (Rin-
fuza vagy lédákban cso-
magoíva) beszerezhető.
JULIO HOPFMANN
által Čakovec
Medjumurje Jugoszlavia.
Interurban telefon 31.
Zagreb-Varaždinski
vasútvonalon.

**Vas- és fémöntvénye-
ket gyárt, nikkelez
és galvanizál**
KRAUSZ
V.-Becskevek, a törvényeségi
palota mellett.
Telefon 329. 3004

Hivatalnok
mindennemű irodai teendőkhöz járta, a
szerb-horvát, magyar, német,
francia és román nyelvtudás-
sal bir, azonnali alkalmazást
keres. Cim a kiadóhivatalban.

**SZEMFEDELET,
KOPORSÓDISZKEKET**
tápetákat és mindennemű temetkezési cikkek
gyári árban ajánl:
„PAX“
temetkezési cikkek és művirág nagykereskedés
NOVISAD, KRALJA PETRA 4.

Trógepek
szakszerű pontos
JAVITASA.
Hegység szalagok.
Fényképezési
összes CIKKEK
NAOVBAN lezár-
lag kiadandók.
Belgezők
Ertelmező
kiosztók
Eredeti Zeiss-
szemüvegek
kerékák
Majthof
optikusanl.

Rum- és likőressenciák
kölni-vizek kímélve, francia parfümök, puderek
Lakner Drogeria, Subotica
Kralj Alexander-ut. a Hotel Nacionalnál szemben.

**Verseci borkülönleges-
ségek pincéje Novisad,**
az Uprava Fondova palotájá-
ban Njegoševa ulica 3. alatt
megnyit.

**Ujabb párisi és bécsi
modellek érkeztek**
Beer Bözsi kalapüzletébe
Kalapok már 100 dinártól kezdve
kaphatók
Cara Dušana ul. 2. Kasinó épület.

Eladó
Slavóniában, Pozsega várostól 3 kilométernyire
országát mellett 94 hold egyenes, kitünő talaju
őserdőt friss irtásföld felszántott állapotban egész-
ben vagy kisebb parcellákban.
Bővebbet :
Schmidt Victornai Pozsegán.
7602

**Elsőrendű
foghagyma**
Utánvét mellett küld öt
tíz kilonként á 16.— Din.
100 kilonként á 15 Din.
és vagonszámra á 13.—
Dinár kilogrammjá. 7560
Rudolf Patek
Skoplje
Kičevska ul. 22.

**Több
malomberendezés**
sladó meghajtó erővel
esetleg kőolaj. Szerelés,
átala-ítás vállal.
Faragó-Micsok
malomépítész-te Subotica
Bosanska 3.

„RIBAG“
Jugoslavensko-njemačko trgovačko d. d.
Központ:
Zagreb, Vrhovčeva ulica 15.
Sürgöncim: RIBAG. TELEFON 5—80.
Fiók : Beograd, Strahiniča bana ul. br. 26.
Telefon br. 23—01. Sürgöncim: RIBAG BEOGRAD.
OSZTÁLYOK:
I. JUTA
(zsákok, ponyvák, jutaszövőde, emballage stb.)
II. VASÁRUK
(mindenfajta vas- és pléhárú ipari- és építkezési
célokra, mezőgazdasági szerszámok, háztartási
cikkek stb.)
III. GÉPOSZTÁLY.
(ipari- és mezőgazdasági gépek.)
IV. VEGYÉSZETI CIKKEK.
(műbőr, festékek és lakkok stb.)
V. BEVÁSÁRLÁSI OSZTÁLY.
(nyersanyagok, használt szövetek, vastörmelék-
beszerzése.)

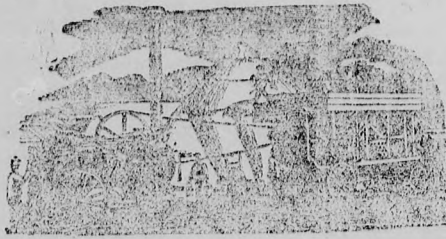
Optikák figyelmébe!
Ingatlanforgalmi iroda közvetlő birtokok, házak,
szőlők és egyéb ingatlanok eladását és vételét.
DECLEVA ENDRE PÉCS
Zsolnay Vilmos-utca 5. 7397

Elcserélném
vagy eladnám
Pécs, Mária u. 8. emeletes házamat,
Jugoszláviában fekvő ingatlanért.
Bővebbet: **SULYOK IVAN OSIJEB I.**
Gunduličeva 15.

Malomeladás.
Egy 8 járatu, 2 vagonos modern beren-
dezésű automatikus kereskedelmi és vām-
malom 100 lóerejű Láng-féle tulhevitő
gőzgéppel, nagy raktárhelyiségekkel, ki-
terjedt őrlőkörzettel, egyébként a legna-
gyobb malmalom 6 község környékében,
másoldalú elfoglaltság miatt Bač község-
ben (Bačka) szabad kézbe eikdó. — A
malom üzemezőben megtekinthető, bő-
vebb felvilágosítást a tulajdonos ad.

Tüzifa és talpfa
kapható azonnali szállítárra
ČIRIL ZAGORC
fatermelő
SUNJA (HRVATSKA)

Hajtmann István
Topola
könyvnyomda, könyvkiadás, könyv és papírkereskedés.
Ajánl mindennemű nyomdai és könyvkiadás-
munkát. Aranyozásokat és aranykötészeket. — Előjegyzési
naplók nagyban és kicsinyben. Iskola- és irodai felszere-
lések a legolcsóbb és versenyképes árakban. — Utazó,
iskola- és aktatászkák stb. a legnagyobb választékban.

GUBA JÓZSEF VASKERESKEDÉSE

Mezőgazdasági gépek és eszközök nagy raktára

Telefon 4.

Bács-Topola.

Telefon 4.

Kitűnő gyártmányu folytonegő kályhák,
kályhacsövek, sajtolt könyökök.

Kukoricadarálók, szecsavágók
(„Eberhardt“ gyártmány).

„Szarvas“-jegyü egyes és kettős ekék,
fogas boronák, kukorica morzsolók.

Állandóan raktáron eredeti rajnai rudvas,
Winter tengelyek,
eke alkatrészek minden gyártmányu ekéhez.

Tölgyesi Lajos Topola

férfi-divat, konfekció és uriszabóság.

Alapított 1920.

Mindennemű divatcikkek
legolcsóbb beszerzési forrása.
Angol férfiszabóság.

Figyelmes kiszolgálás.

Szolid árak.

Polyák Kelemen és Fia

kávéház és étterme
Topola.

Felső-Bácska uri közönségének
találkozó helye.

Jó és olcsó konyha! — Kitűnő
borok — Minden este első-
rangú cigányzenekar.

Pontos és figyelmes kiszolgálás.

Honig-féle hengergőzmalom = Havas és Forgács

Alapított 1890.

Topola.

Alapított 1890.

Szegedi országos kiállításon 1892. ezüst éremmel kitüntetve.

Giroszámra

NARODNA BANKA SUBOTICA.

Folyószámla

JUGOSZLÁV-BANK SUBOTICA.

TELEFON 22.

Sürgőnycim:

HONIGMALOM.

BODROG IMRE

gőztégla- és műcserep-gyára

Alapított 1883.

TOPOLA.

Alapított 1883.

A Vojvodina legrégebbi gőzerőre berendezett
téglagyára. :: A vasut közvetlen közelében.

Gyártmányai a Bácskában
kitűnő minőségüknel fogva
közkedveltek és keresettek.

Tóth fakereskedelmi és áruforgalmi r. t.

Topola.

Építési anyagok
legolcsóbb bevásárlási forrása.

Eladás nagyban és kicsinyben.

ÜVEGES PÉTER

szijgyártó és nyerges

TOPOLA.

Állandóan dusan felszerelt raktár:

Mindennemű lófelszerelési cikkekből
a legegyszerűbbtől a legművésziesebb
kivitelű luxusfelszerelésig a legjutá-
nyosabb áron. — Vidéki rendelések

gyorsan és pontosan eszközöltetnek